

[Anna Westergaard.]

Grunden til, at Lovforslaget ikke er blevet til Lov før. Men i den siden da forløbne Tid er Grundlaget for Lovforslaget desværre blevet endnu stærkere, end det var dengang. Det maa derfor hilses med særlig Glæde, at Lovforslaget igen er blevet taget op, og at det nu efter alt at dømme staaar umiddelbart foran sin Vedtagelse her i Rigsdagen.

Spørgsmaalet om Skolelægetilsyn er jo af gammel Dato. Det blev første Gang rejst allerede i 1881, derefter i 1882, i 1909, i 1919 og sidst i 1943. Det har faaet en gennemgribende Behandling i Skolehygiejne-Kommissionen, der afgav Betænkning i 1938, paa hvilket Tidspunkt man ad kommunal og privat Vej dog var kommet saa vidt, at ca. $\frac{1}{5}$ af Landets skolesøgende Børn var under Tilsyn af Skolelæge. Tilsynet var dog langt overvejende begrænset til Byerne. Kun 71 af de 3 718 Skoler paa Landet havde i 1939 Skolelægetilsyn. Nu bliver altsaa Landbefolkningens Børn stillet lige med Byernes med Hensyn til Skolelægetilsyn. Det er allerede nævnt, at København har været Foregangsby. Her har en Skolelægeordning været indført allerede siden 1897.

Det forekommer mig, at denne Lov er en yderst værdifuld Hjælp til Børnene i vort Land og en tiltrængt Hjælp, ikke mindst under de vanskelige Forhold, som vi nu efter Krigen lever under. For Forældrene, altsaa for Hjemmene, er det vel en Slags Indgreb, som det er blevet sagt, der her sker, men det er samtidig en meget betydelig Støtte for Forældre og Hjem. Det er jo nemlig uden videre klart, at kun de færreste Forældre er i Stand til og har Betingelserne for i Tide at kunne opdage, at der er noget i Vejen med deres Børns Helbred, selv om de er nok saa omhyggelige og nok saa ivrige efter at se efter. I al Almindelighed opdages dette, at et Barn er sygt, først i Hjemmet, naar det klart giver sig Udtryk i Sygdomstilstande, altsaa i mange Tilfælde for sent og i alt for mange Tilfælde saa sent, at Tidspunktet for den forebyggende Indskriden, der ofte kan være ganske afgørende, er forpasset. Jeg skal oplyse til Belysning heraf, at Lærerpersonalet i København i eet Aar henviste 10 000 Børn af 60 000 til Undersøgelse hos Skolelægerne, og det var alle Tilfælde, hvor Forældrene ikke havde lagt Mærke til, at der var noget i Vejen med Børnene. Her er det, synes jeg, man maa understrege, at Loven giver Hjemmene en forøget Tryghed, samtidig med at den vil spare mange Børn og mange Forældre for unødigt Sorg og Lidelse.

Det er allerede ved Lovforslagets Behandling i det andet høje Ting beklaget, at Anvendelsen af Skolesundhedsplejersker ikke er gjort obligatorisk, og til denne Beklagelse vil jeg gerne slutte mig, ikke mindst fordi det jo aabent erkendes fra alle Sider, at det fulde Udbytte af Loven ikke kan naas, hvis en Skolesundhedsplejerske ikke bistaar Lægen. Der staaar da her tilbage at haabe for det første naturligvis at man inden for den temmelig lange Frist, der nu er givet til Lovens Gennemførelse, 3 Aar, kan faa udannet nogle flere Sundhedsplejersker, og for det andet, at Lovens Bestemmelse i § 11 om forhøjet Statstilskud, naar Sundhedsplejersker ansættes, vil virke hen til, at der i videst muligt Omfang anvendes saadanne Sundhedsplejersker.

I § 7 bestemmes, at Ansættelse som Skolelæge skal være betinget af, at vedkommende Læge har gennemgaaet et Kursus i Skolehygiejne. Den ærede Ordfører for Partiet Venstre har allerede gjort opmærksom paa, hvilke meget væsentlige Opgaver der vil komme til at paahvile Skolesundhedsplejersken, men en tilsvarende Bestemmelse om Kursus i Skolehygiejne er ikke indsat for de Sundhedsplejerskers Vedkommende, der skal ansættes som Skolesundhedsplejersker. Rent umiddelbart skulde man synes, at saadanne Kursus ogsaa vilde være paakrævet for Sundhedsplejerskernes Vedkommende og ikke blot for Lægernes. Det er dog ellers klart, at man gennem hele Loven lægger meget betydelig Vægt paa Sundhedsplejerskernes Medvirken.

Jeg deltager ogsaa i den i det andet høje Ting fremsatte Beklagelse af, at Skoletandplejen ikke er med her i Lovforslaget. Forslag om den blev i sin Tid fremsat af Skolehygiejne-Kommissionen. Jeg vil her gerne særligt pege paa, at Skoletandpleje nu er indført i mange Byer, men kun i meget ringe Omfang uden for Byerne. I 1939 blev der foretaget en Undersøgelse, og den viste, at af 1 356 Børn i et Amt, hvor der ikke var Skoletandpleje, var der kun 5 Børn, der havde raske Tænder, og af disse Børns blivende Tænder, vilde, efter hvad der forelaa, 15 pCt. gaa tabt allerede inden Børnene kom ud af Skolen. I de københavnske Skoler, hvor Skoletandpleje har eksisteret gennem mange Aar, mister Børnene kun ca. 2,6 pCt. af Tænderne, medens altsaa Landsbyungdommen mister 15 pCt. Jeg synes, at denne Ulighed er en Uret mod de unge paa Landet. Det synes dog indlysende, at de unges Velfærd maa ligge Samfundet lige meget paa Sinde, hvad enten de vokser op i Byerne eller paa Landet. Nu har det altsaa heller